

Текстильні вироби для дітей з обмеженими можливостями

Рассмотрены проблемы изготовления текстильных изделий для детей с ограниченными возможностями и предложено использовать различные подходы для создания психофизиологического комфорта.

Ключевые слова: текстильные изделия для детей-инвалидов, изготовление комфортной одежды.

This paper addresses the problem of manufacturing textiles for children with disabilities and offered different approaches to create psychophysiological comfort.

Keywords: textiles for disabled children, making comfortable clothing.

Інвалідність – соціальне явище, уникнути якого не може жодне суспільство, і кожна держава, відповідно до рівня свого розвитку, пріоритетів та можливостей, формує соціальну та економічну політику щодо осіб з обмеженими фізичними можливостями.

В Україні, де чисельність інвалідів сягає близько 3 млн. людей, причому майже 160 тис. з них – діти, в останні роки розпочали приділяти увагу розробці соціальних програм в інтересах цієї групи населення. Однак до числа соціальних послуг, які полегшують життя та допомагають людині-інваліду адаптуватися в суспільстві здорових людей, завдання забезпечення їх зручним одягом поки що не віднесено [1]. Між тим, правильно підібраний одяг може стати важливим чинником у подоланні труднощів, які накладає на людину діагноз інвалідності та сприяти адаптуванню їх у суспільстві.

У всіх розвинених країнах світу існують спеціальні магазини або відділення у великих магазинах готового одягу, де людина з певними фізичними вадами може придбати собі різні види побутового одягу та спеціальні приналежності; значну кількість таких товарів можна замовити через мережу Internet. В нашій країні немає ані спеціалізованих швейних підприємств, ані інших структур, які б займалися вирішенням цих питань.

Дитяча інвалідність є однією з актуальних проблем нашого суспільства. Економічні та соціальні негаразди, несприятливі екологічні чинники, особливо пов'язані з наслідками Чорнобильської катастрофи, призвели до значного зростання інвалідизуючих захворювань. Провідну роль в структурі дитячої інвалідності (більше 50%) відіграють хвороби нервової системи, а саме, дитячий церебральний параліч (ДЦП). Створення психологічного комфорту для дитини-інваліда, що страждає на ДЦП – складне багаторівневе завдання. Фізичні особливості та незручності, зумовлені захворюванням, мають максимально компенсуватися умовами життя. Для цього передбачено більшість спеціалізованих пристроїв. Виключенням не має бути і одяг.

Під час його проектування необхідно урахувати всі особливості фізичного розвитку, характер рухів дитини, уподобання дітей і батьків, модні тенденції дитячого одягу. Звичайний одяг не придатний для дітей-інвалідів, бо утрудняє рухи і порушує кровообіг.

Створення нового асортименту одягу, що передбачає швидку і зручну трансформацію, залежно від дефекту опорно-рухової системи і призначення одягу, є важливим завданням. Крім того, костюм дитини, що страждає на ДЦП, зовні має не відрізнятися від одягу здорових дітей, аби не завдавати додаткового психологічного дискомфорту.

В Київському національному університеті технологій та дизайну започатковано благодійний проект «Текстильні вироби для інвалідів». В рамках цього проекту студенти факультету технологій, сервісу та моди протягом останнього десятиріччя успішно розробляють та виготовляють одяг для інвалідів різних видів захворювань. Особливу увагу приділяють дітям – інвалідам. Науково обґрунтований підхід до проектування, вибору матеріалів та технології виготовлення сучасного нарядного, спортивного та побутового одягу для дітей, хворих на ДЦП, дає змогу створити одяг із спрощеною процедурою одягання – знімання, підвищує його зручність в експлуатації як для самих дітей, так і для осіб, що їх доглядають (батьків, медичних працівників, вихователів), робить непомітними особливості тілобудови, викликані хворобою, полегшує спілкування з однолітками, дарує дітям радість від модних, красивих виробів.

Важливим соціальним аспектом є залучення студентської молоді, що сприяє толерантному ставленню до неповноправних членів суспільства, вихованню у молоді милосердя та співчуття.

В 2013 р. ініціативною групою викладачів кафедри матеріалознавства і студентів – майбутніх фахівців в галузі конструювання та виготовлення одягу, проведено широку благодійну акцію «Діти – дітям», спрямовану на розроблення одягу та інших текстильних приналежностей для дітей Київського дошкільного дитячого закладу №591, в якому виховуються 70 хлопчиків і дівчат, хворих на ДЦП.

В рамках даної акції у березні 2013 р. виготовлено та надано у користування 10 спальних комплектів, якими обладнано спальну кімнату групи наймолодших діток. Спеціально підібрані колористична гама та текстильні рисунки, за відгуками вихователів, зробили цю кімнату найулюбленішою у дітей. Для літнього відпочинку було виготовлено колекцію одягу, для якої використано екологічні лляні та конопляні тканини, причому частину виробів пофарбовано натуральними барвниками, отриманими із лікарських рослин – ромашки, звіробою та ін., що надає матеріалам не тільки красивого зовнішнього вигляду, а й певних лікувальних властивостей. Ці комплекти демонструвалися у липні та жовтні на виставках різного рівня і завжди викликали велику зацікавленість.

Рис. 1 – Розвиваючі ігри для сенсорного виховання з використанням мотивів української писанки та картин Марії Примаченко

Рослинні барвники використано також під час розпису в техніці «батики» оригінальних текстильних розвиваючих ігор (див. рис.1), створених з використанням мотивів української писанки та картин Марії Примаченко [2].

Діти залюбки граються ними.

Щоденні заняття з лікувальної фізкультури є невід'ємною частиною всієї корекційно-реабілітаційної системи лікування дітей з ДЦП. Аби заняття проходили веселіше, подаровані спеціально розроблені спортивні костюми (рис. 2).

Рис. 2 – Костюми для реабілітаційних занять для дітей з хворобами опорно-рухового апарату

Рис. 3 – Колекція «Дами та кавалери у картатому»

Рис. 4 – «Такої красивої сукні в мене ще не було!»

Для спортивних костюмів підібрані матеріали, з урахуванням кольорових уподобань дітей, що попередньо визначені в процесі опитування [3], а також передбачені елементи трансформації, що дасть змогу використовувати вироби за різних умов навколишнього середовища.

Та найбільш очікуваною подією, до якої ретельно готувалися як розробники колекції, так і діти, стало велике свято, що відбулося в дитячому

Рис. 5 – Колекція одягу «Цукерочки»

садочку 3 грудня 2013 р., у Всесвітній день людей з інвалідністю. Підготовлено цілий спектакль, костюми до якого вражали не тільки ретельно продуманими конструкціями та видом матеріалів, а й своєю яскравістю і незвичністю.

Що з того, що «Дами та кавалери у картатому» (рис. 3) не можуть, на жаль, самостійно пересуватися – радість від яскравого вбрання засвітила їхні очі. Не залишили нікого байдужими дітки – цукерочки (рис. 5). Маленькі лицарі та їхні дами, а потім і всі, хто отримав нові костюми для зустрічі Нового року, сфотографувалися на пам'ять із творцями своїх чудових нарядів.

Свято вийшло на славу і ніхто з дітей не залишився без подарунків – солодошів та коників – символів 2014 р.

А закінчився 2013 р. ще однією визначною подією – в рамках благодійної акції були розроблені, виготовлені та передані у дарунок дівчаткам і хлопчикам (рис. 6) вишиванки спеціальної конструкції для спрощення одягання та знімання виробу, що дасть змогу дітям відчувати себе самостійними та повноцінними у розвитку.

Саме в цих вишиванках діти зустріли своїх модельєрів, а тепер і дорослих друзів, в дні святкування 200-річчя з дня народження Т.Г. Шевченка.

Рис. 6 – Справжні козаки та козачки

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» ст.38. введений в дію Постановою ВР N 876-ХІІ (876-12) від 21.03.91, ВВР, 1991, N 21, ст.253
2. Декоративне оздоблення одягу для дітей з особливими потребами, розроблене на базі картин Марії Примаченко/Н. П. Супрун, О. К. Суворова, О. І. Василюк // Вісник КНУТД. -К.:КНУТД, 2010, N №1.-С.149-154.
3. Супрун Н.П. Основні принципи вибору матеріалів для адаптаційного одягу/Н. П. Супрун, М. А. Мархай // Вісник КНУТД. -К.:КНУТД, 2010. т.Том1, N №5.-С.134-138.